

PANEL UBEHANDLET OG BEHANDLET | FURU OG GRAN

REV. 08.2024 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 1 / 4

1. DETTE DOKUMENTET

Dette dokumentet (FDV) er ett av flere dokumenter som omhandler det aktuelle produktet (eller produkttypen), herunder dets bruk, egenskaper og forutsetninger for disse egenskapene. Andre dokumenter er bl.a. Helse-, Miljø- og sikkerhetsfaktablad (HMF) og vår Byggeguide. Disse og andre dokumenter/informasjon om produktet er tilgjengelig på bergeneholm.no.

Kjøper er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med alle dokumenter og informasjon om produktet forutfor et kjøp, og kan ikke basere seg på dette dokumentet (FDV) alene for beslutning om kjøp og ved kjøpers vurdering av produktets egnethet til hans/hennes tiltenkte bruk.

Vi gjør særskilt oppmerksom på at opplysningene i dette dokument (FDV) om lagring og montering bør leses i sammenheng med vår mer utførlige Byggeguide med videre henvisninger.

Ingen opplysninger i dette dokumentet (FDV) er nødvendigvis uttømmende for det tema som behandles. De må utfylles av andre dokumenter og informasjon som nevnt ovenfor, rettsregler og alminnelig fag- og bransjekunnskap.

Hver enkelt kjøper må selv vurdere anvendeligheten av produktet til den tiltenkte bruk/bygg og ev. tilpassinger som må gjøres når det gjelder f.eks. montering og vedlikehold. Bergene Holm AS har ikke ansvar for produktets egnethet selv om Bergene Holm AS er blitt kjent med detaljer om byggeprosjektet. Særskilt prosjektering for bruken av produktet kan være nødvendig i det enkelte byggeprosjekt. Bergene Holm AS som produktleverandør foretar ikke slik prosjektering.

1. PRODUKTBEKRIVELSE

Innvendig panel av heltre fra Bergene Holm AS, er fremstilt av gran og furu fra PEFC-sertifiserte hogstområder. De vanligste profiler og dimensjoner, samt produktkrav, er beskrevet i SN/TS 3183.

Innvendig panel er i bruksklasse 2 som betyr at produktet brukes innendørs eller tildekket (risiko for oppfuktning) i henhold til Standard NS-EN 335-1:2006

Panelen er produsert i samsvar med NS-EN 14915 og er branntestet og godkjent etter EN 13501-1:2018 med klassifisering D-s2,d0.

PANELSORTERINGER OG BEHANDLING

Ved overflatebehandling av panel benyttes vanntynnbar behandling i form av beis, lasering eller maling. Nedenfor følger informasjon om våre ulike sorteringer og behandlinger og hva du kan forvente av produktene.

Panel sine sorteringer er i hovedsak sløyd heltre, natur eller KL 2.

UBEHANDLET PANEL | NATURSORTERING

Ubehandlet panel i natursortering er laget av råstoff fra gran og furu. Panel i natursortering vil vise treverket slik det naturlig fremstår i skogen; unikt, pustende og med et levende spill av kvister og varians av kvalitetskriterier.

BEISET PANEL | NATURSORTERING

Beiset panel i natursortering er påført en vanntynnbar interiørbeis som fremhever treets egenart. Alle våre beiser er diffusjonsåpne, som sørger for at panelet beholder sine hygroskopiske og pustende egenskaper. Alle våre beisede paneler har en naturlig overflate med kvist og struktur. På steder der trestrukturen ikke har samme fiberretning som resten av veden, vil man ofte få en ujevn farge som bidrar til et fargespill og gi varen et levende uttrykk. Det oppstår spesielt rundt kvist eller der kvisten skulle ha vært. Det kan

PANEL UBEHANDLET OG BEHANDLET | FURU OG GRAN

REV. 08.2024 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 2 / 4

oppstå nyanseforskjeller mellom kjerne- og yteved. Absorberingsevnen til bordene vil variere utfra treets oppvekstvilkår, hvor i trestokken det er hentet fra, kjerneandelen i bordet og bordenes bredde.

HVITLASERT PANEL | NATURSORTERING

Hvitlasert panel i natursortering har en hvitpigmentert og vokset overflate hvor treets spill kommer til syne. Laseringen beskytter treet, isolerer kvisten og gir en finish som er jevn og matt. Kvistgjennomslag kan forekomme avhengig av lyspåvirkning og miljøpåvirkning i rommet det står i.

MALT PANEL | NATURSORTERING

Malt panel i natursortering er påført en vanntynnbar interiørmaling. Standard farge er Bomull, NCS S-0502-Y med glans 15-20.

Malt panel i natursortering vil vise frem treets naturlige iboende egenskaper som sprekke og ujevnheter rundt kvist. Kvistgjennomslag kan forekomme avhengig av lyspåvirkning og miljøpåvirkning i rommet det står i.

MALT ELLER LASERT | KVISTFRI SLØYD

Malt eller lasert panel i sløyd sortering er naturlig fri for kvist. Det er tillatt med kvister som er 10 mm eller mindre.

UBEHANDLET | KL 2

KL 2 er en panelsortering der større kvister, småsprekk, kvaelommer mm. vil være vanlig.

BEHANDLET BRA NOK | KL 2

BRA NOK er en panelsortering der større kvister, småsprekk, kvaelommer mm. vil være vanlig.

2. ANVISNINGER FOR DRIFT OG VEDLIKEHOLD

LAGRE

Panel skal lagres innendørs, i et tørt og helst mørkt rom og i den plastemballasjen den kommer i. Panelet skal lagres med minst 10 cm klaring fra gulvet. Dersom rommet er solrikt, må buntene dekkes til slik at solen ikke påvirker panelet ulikt. Panel skal ikke lagres ute eller i en fuktig garasje eller kjeller.

AKKLIMATISERE

Før montering er det viktig at panelet får tid til å

akklimatisere. Panel er et levende naturmateriale og vil helt naturlig krympe og svulle i takt med luftfuktigheten i rommet der den monteres. Det er derfor viktig å la panelet få ligge og stabilisere seg i det klimaet og det rommet det skal settes opp i. Da unngår du at bordene krummer og kryper mer enn det som er naturlig. Akklimatisering skal skje med buntemballasjen på.

Pass på at panelet ligger rett og pent slik at bordene ikke får anledning til å bøye og vri seg under akklimatiseringen. Fuktighetsnivået i norske boliger varierer fra ca. 12% om høsten til ca. 6% om våren. Før montering bør panelet derfor være tørket /akklimatisert til en fuktighetsgrad på ca 12% i treet. Den ideelle trefuktigheten ved oppsetting er derfor ca. 12 % når vi ser det ut fra boligklimaet. Bruk av så tørr trefuktighet forutsetter imidlertid at relativ fuktighet i bygget er ca. 65 % før panelen settes opp. Det optimale er om panelet får hvile minimum 1 uke i romtemperatur på 20 grader. Normalt leveres ubehandlet panel med en fuktighetsgrad på 14-16% og overflatebehandlet panel 12-14% ut fra våre lagre. Det anbefales at panelet monteres så raskt som mulig etter at buntene på panelet er åpnet.

OBS! Dersom bygget har mekanisk ventilasjonsanlegg, kan det være for lav luftfuktighet for å akklimatisere trepanelet riktig. Vi anbefaler at det gjøres fuktighetsmålinger og kontroll i slike rom.

KONTROLLERE

Kontroll av materialkvaliteten må gjøres FØR panelet settes opp, ellers mister man klageretten. Merk at kvalitetskravene i SN/TS 3186 gir et visst slingsringsmonn.

SORTERE

Husk å sortere bordene FØR du monterer dem, slik at trekvaliteten og uttrykket blir jevn på vegg eller i tak. Bord med avvikende uttrykk kappes for bruk over og under vinduer og dører. Ikke trekk bordene fra hverandre for å fylle veggbredden.

MONTERE

Bergene Holm AS står ikke ansvarlig for prosjektering eller bruk av varen. På et generelt grunnlag skal panelet monteres iht til SINTEF Communitys Byggdetaljer 543.101. Særlig viktige momenter er:

PANEL UBEHANDLET OG BEHANDLET | FURU OG GRAN

REV. 08.2024 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 3 / 4

- Grunnregelen er spikerlengde 3 x paneltykkelsen.
- Paneler bredere enn 100 mm, må alltid festes to steder med riktig festemiddel per spikerslag. Ca. 2 cm inn fra siden på hvert bord.
- På brede paneler, som for eksempel 21x195, bør det brukes 40 mm gulv/monteringskruer i stedet for spiker/dykkert.
- Ved skjult spikring, følg retningslinjer i henhold til SINTEF Communitys Byggetaljer 543.101.
- Ved montering av beiset, lasert og malt panel, er det viktig å sprette flere bunter og blande lengdene på vegg. Absorberingsevnen til bordene vil variere utfra treets oppvekstvilkår, hvor i trestokken det er hentet fra og bordets bredde.

Les mer om montering
av panel på Bergene
Holm AS' nettsider:

[SETTE OPP INNVENDIG PANEL.](#)

ANTATT LEVETID / BRUKSTID

Produktets levetid/brukstid vil avhenge av mange forhold, og Bergene Holm AS lover eller garanter ingen bestemt levetid/brukstid. Den biologiske påvirkningen for treverket vil f.eks. variere avhengig av byggets konstruksjon, og bl.a. klima vil også ha betydning. Produktet er beregnet å vare ut byggets levetid, forutsatt riktig prosjektering, normal bruk og slitasje. Alt overflatebehandlet panel vil bli påvirket av lys/sollys. Dette medfører fargeendring over tid. Panel vil også tørke fra baksiden, noe som bidrar til å endre den opprinnelige fargen.

PANEL I VÅTROM

Dersom du skal bruke panel på bad eller i våtrom, følg SINTEF Communitys Byggetaljer 543.505.

RENGJØRING OG RENGJØRINGSMETODER

Vask skånsomt med lunkent vann tilsatt syntetisk vaskemiddel. Bruk lite vann og tørk straks av. Unngå vaskemidler som inneholder salmiakk, slipemiddel eller grønnsåpe. Vaskeklut av type microfiber skal ikke benyttes.

ETTERSYN | KONTROLL

Kontrolleres hvert år. Ved avvik må underliggende prosjektering undersøkes.

VEDLIKEHOLDSINSTRUKS OG INTERVALL

Kvaliteten på innvendig panel forringes normalt ikke, men ved behov/ønske kan panelet overmales. Før overmaling må overflatene vaskes med fettløsende middel og eventuelt pusses for å sikre vedheft. La det fettløsende middelet tørke før kvistlakk og ny maling påføres panelet. Følg anvisninger til malingsprodusent ved påføring av et nytt strøk.

FUKTBESTANDIGHET

Alle paneler er ømfintlige overfor fukt.

3. MILJØPÅVIRKNING

Se produktets EPD og EcoProdukt på Bergene Holm AS sine hjemmesider under dokumentasjon.

4. HMS-REFERANSER

Se HMF dokument:
"Heltrepanel av bartre
til innvendig bruk"
angående henvisninger
til Arbeidstilsynets
publikasjoner.

Heltrepanel av bartre til
innvendig bruk (PDF)
<https://bit.ly/2TpkzsT>

5. OMBRUK AV PANEL

Om denne varen er tilrettelagt for demontering kan den ombrukes. Dette produktet er produsert etter en harmonisert standard og CE-merket. Varighet av produktokumentasjonen og opprinnelig ytelseserklæring følger første gangs omsetning til bruk og er ikke gjeldene ved ombruk av varen. Ved omsetning til ombruk til samme formål og ved ombruk med vesentlig endring, vil dokumentasjonsansvaret iht. DOK og TEK overlates til bruker/montør. Ved ombruk uten at varen har vært omsatt, må bruker/montør vurdere varens egenhet til bruk og eget dokumentasjonsansvar iht. krav til bruk. Om varen er overflatebehandlet er denne behandling tiltenkt opprinnelig bruk. Vi henviser til NS 3691-serien for evaluering ved ombruk og DIBKs «Veiviser for ombruk av byggevarer».

PANEL UBEHANDLET OG BEHANDLET | FURU OG GRAN

REV. 08.2024 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 4 / 4

6. BEHANDLINGSMÅTE FOR AVFALL IHT. NS 9431

- 1141: Avfallstype rent trevirke (ubehandlet)
1142: Avfallstype behandlet trevirke (overflate-
behandlet)

VED LEVERING MED BERGENE HOLM AS ORIGINALE EMBALLERING

- 1411: Avfallstype metallemballasje (stålbånd)
1299: Avfallstype blandet papir, papp og kartong
1729: Avfallstype blandet myk og hard plastem-
ballasje (pakkeplast og PET bånd)

7. TEKNISK SERVICE

Produsent/importør Bergene Holm AS
Organisasjonsnr. NO 812 750 062 MVA
Postadresse PB 2060 Stubberød
3255 LARVIK
Telefon +47 33 15 66 66
E-post firmapost@bergeneholm.no